

# PÕHJARANNIKU TALV

Põhjaranniku eriväljaanne **2015/2016**

\* SÜNDMUSED \* VAATAMISVÄÄRSUSED \* TOITLUSTUS \* MAJUTUS



# IDAVIRU

Seikle puhates / puhka seigeldes!



Euroopa Liit  
Euroopa  
Regionaalarengu Fond



Eesti  
tuleviku heaks

[www.idaviru.ee](http://www.idaviru.ee)

# PARIM JÕULUKINK ON PILET LENNUSADAMASSE!

Piletid müügil Piletilevis ja [www.lennusadam.eu](http://www.lennusadam.eu)

LENNUSADAM  
SEAPLANE HARBOUR

MM Eesti  
Meremuuseum  
Estonian  
Maritime Museum

JÕULUD NARVA LINNUSES

29.11.2015–  
10.01.2016

K, R 15.00–19.00  
L, P 10.00–18.00



NARVA MUUSEUM

[www.narvamuuseum.ee](http://www.narvamuuseum.ee)

HIND:  
PILET 8€  
PEREPILET 15€

INFO: 359 9230

# Jõuluvanad vallutasid Ida-Virumaa

Novembrikuu viimasel nädalavahetusel Ida-Virumaal ülemaalist konverentsi pidanud ligemale 40 jõulutaati ja -memme veetsid siin kaks seikluslikku päeva.



Konverentsi delegaadid kohtusid maa all mutiperega, kes ootavad lapsi jõulumaale Kohtla kaevandusmuuseumisse.



Pannjärvel arutati tähtsaid küsimusi ja et kellegi kõrv ei ulatuks pealt kuulama, roniti igaks juhuks puu otsa Harakapessa.



Alutaguse seikluskeskuse tuubimäelt sai alla kihutada lumepuudusest hoolimata.

3 x MATTI KÄMÄRÄ

## Milline on Ida-Virumaa talvel?

TIIT PRUULI,  
rännumehesest kirjamees, ettevõtja



Üks ilusamaid paiku talvises Eestis on paene põhjarannik, eriti külmunud Valaste juga, kus jääpurikad moodustavad imelisi looduslikke skulptuure. Lastest saavad seal kõrval “Jääaja” Manfredid, Diegod ja Ellid. Noored neid muutuvad seal lumekuninganadeks, poisid maadeavastajateks Hansseniteks ja Amundsenideks. Elu nagu seikluslikus muinasjutus.

Põnevat seiklust saab Ida-Virus talviti veel. Mina soovitan Kiviõli seiklusparki ja Alutaguse suusakeskust. Lastega võiks külastada Alutaguse jõuluküla, kus sel aastal toimub muu hulgas ka üle-eestiline jõuluvanade konverents.

13. veebruaril on tulemas 18. Alutaguse maraton. Aga kes maratoni paljaks pelgab, võib alati kasutada Alutaguse hästi hooldatud suusaradu (muidugi kui vähegi lund on), laenutada suuski ja tõukekelke. Lapsed metsa, seal on põnev!

Kiviõli lumisel mäel saab suusatada ja lauata. Kes veel kordagi pole mäel sõitmist proovinud, siis rendikeskuse koolitajad aitavad astuda esimesi samme täiusliku tehnika poole. Piisava loodusliku lume korral on avatud ka ümber mäe kulgev 2,5 km pikkune murdmaasuusarada ning bagide ajavõtuga jäärada. Seda viimast, mida mujal leida pole, ootan mina eelkõige. Ja kui veel õnnestub avada lastele vahva kelgumägi, siis oleks siin tegevust tervele perele pikaks ajaks.

On üks asi, mida ma talvel Ida-Virumaal pelgan: libedat ja kihutavate autodega Tallinna-Narva maanteed. See tee ei ole meelega libedaks jäetud, vaid paesel põhjarannikul puhuvad niisked ja külmad meretuuled. Needsamad, mis voolivad Valaste imekauneid jääpurikaid. Aga ajuti tundub, et inimesed ei saa sellest lihtsast loodusnähtusest aru ja vajutavad gaasipedaali seal, kus peaks eriti hoolas ja hooliv olema, et Manfredid, Diegod ja lumekuningannad raskete olude kiuste ellu jääksid.

RENEE KELOMEES,  
kunstnik, ETV paarvutigraafik



Olen Ida-Virust pärit mehena oma lastele kõiki ägedaid paiku ses maakonnas näidanud, aga talvel on kõik veel graafilisem, ilusam. Teine asi on, et paksu lund pole viimasel ajal eriti olnud.

Olen kuulnud palju häid sõnu Kiviõli seiklusturismikeskuse kohta. Vend Raivo on seal kõvasti suusatanud: varem käis ta Soomes slaalomit harrastamas, aga eelmisel talvel käis ta just Kiviõlis tihedalt. Ta isegi koormas ennast üle ja vigastas põlvi; arst pidi veel meelde tuletama, et ta pole enam poiske. Raivo kiitis sealseid tingimusi, pluss ilus ning kodune vaade ja seda lausa 360 kraadi. Sealne maastik on ka võrdlemisi lage, see Raivole meeldib – Soomes sellist pilti ei avane.

Lapsepõlvest meenub, et kui minna talve hakul Ontika pangale, võib maa küll valge olla, aga meri pole veel jääkaane alla pugenud. Temperatuuri vahest tekib udu ehk aur, mis varjab mere ja horisondi. Seal võib aduda tunnet, et seisadki maailma äärel. Pilt on samas päris värvivaene, vaid pruunikate ja sinakate nüanssidega, kuid väga võimas!

Kui olin laps, oli talviseks lemmikkohaks Sinivoore tehismägi, mille kõrval oli omakorda karjäärast jäänud n-ö org. Mõnus oli käia linna lähedal mäest suuskadega alla laskmas või kelgutamas. Kujutage ette, kui talvel on külm ja tuiskab, aga siis jõuad orgu, mis on nagu oas, mis kaitseb sind talvise tuule eest. Ka kooli suusarajad kulgesid sealt.

Sinivoore puhul tuleb samuti pildile kasuks, et ümberringi on lage maa – nagu kõrb ja püramiidid, ainult et lume all. Samas mets kaitseks tuult ja tuiskude eest. Kuid ka see tuisk seal väljal on omaette kogemist väärt elamus – sa isegi ei näe sellest läbi, vaid kõnnid või suusatad valges pimeduses. Tekib tunne, et oled polaarlal ja suundud lõpmatusse.

# Milline on Ida-Virumaa talvel?

**ALJONA SURŽIKOVA,**  
filmiinimene,  
kogukonnaliikumise tegelane Kärus



Sel talvel planeerime perega Toila spaahotellis uut aastat vastu võtta, et oma Peterburi sõpradega kohtuda. Nemad nimelt armastavad uut aastat just Ida-Virumaal vastu võtta. Tavaliselt oleme talvevaheajal olnud mõnes välisriigis, aga nüüd võiks teha sedapidi.

Esimesena tuleb Ida-Virumaa atraktsioonidest rääkides pähe Kiviõli seikluspark – minul küll rohkem suvele mõeldes, mil seal toimuvad motokrossid ja sõidetakse ATVdega. Ja oma lastele tahaks näidata Narva näidislahinguid.

Kuremäe klooster on igal aastaajal võluv. Olen seal kümmekond aastat tagasi käinud Kristuse ristimispihal, mis on 19. jaanuaril. Tollal ei olnud religioon venelaste seas veel nii populaarne kui praegu. Nüüd käivad suurte pühade ajal kõik. Seal on väga ilus, kastsin end tookord ka kolm korda pühasse allikasse.

Ida-Virumaal on palju toredaid kogukondi – näiteks Laagna küla selts korraldab Vanatare laatasid. Olen mõelnud küll, et võiks paremini tutvav olla Ida-Viru toredate väikeste paikadega. See on minu stiilia: väiksemad kogukonnad, kus tehakse oma käsitööd, kus on oma firmatooted ja kus on oma vaim.

Hiljuti proovisin tellida Ida-Viru firmast savikrohvi. Nemad on tublid ärimehed, sest uurisin, kuidas saaks neid Kärusse krohvima, ja nemad ütlesid: “Ostke savi ja tehke ise.”

Väga toredaid jõulukontserte korraldab Narvas Svetlana Jefimova, kes laulab väga hästi ja kelle repertuaar on kirev: alates Raimond Valgrest kuni klassika ja romanssideni. Enne jõule on tal nii Narvas kui Tallinnas kontserdid, mida tasub kindlasti kuulama minna. Ida-Virust on ka Julia Boman, kes on juba maailmas tuntud!

Ja Ida-Viru pärl on Jõhvi kontserdimaja, kus kogu aeg, aga eriti pimedamal ajal, toimuvad toredad üritused: kontserdid ja etendused. Kahetsen, et hiljuti ei saanud seal kuulata Valentin Gafti.

**INDREK TARAND,**  
Euroopa parlamendi saadik



Ma tean, et talvel jäätab Valaste juga vahel ära. See on ikka ilus. Ausalt öeldes olen talvel Ida-Virumaal väga vähe olnud, viimati vist lastega Kiviõli kandis, seal, kus see uus, tehnilik suusamägi paikneb. Neile hirmsasti meeldis, minul oli lihtsalt külm.

Kui veel Utria dessandi mälestuseks sõjalist võistlust korraldati, tegi sõjamuuseum sääls panga peal ühes telgis välinäitust. Hirmus tuul oli ja ei olnud lihtne infostende ja palakaid isegi telgis üles riputada. Kuidagiviisi ent ikkagi kõik toimis, osalejad ja muud külalised etteheiteid ei teinud. Kõigil oli tegelikult väga lõbus. Minul oli lihtsalt külm.

Kord kutsuti ka elektrijaamade ametiühingu korraldatud jõulupuule, ehkki seda vist kutsuti rohkem uusaastapeoks. Elektrikud olid sõbralikud ja me ei arutanud peomeeleolus lakkamatult rahvusprobleeme või muid poliitilisi küsimusi. Olime rohkem tavalised inimesed. Valgel ajal kõrgusid elektrijaama korstnatest suitsusambad nagu kaunid pilved. See oli nii ammu, et ma ei osanud neid suitsujugasid kui CO<sub>2</sub> emissiooni käsitada. Narva kultuurimajas Energeetik oli soe ja köetud, väljas oli ilgelt külm.

Virumaa idaosa ongi tavaliselt vist veidi külmem ja lumisem kui näiteks Lääne-Eesti. Mis omakorda tekitab mõtteis sellise nihke, et nagu sattunuks ajas tagasi. Otse lapsepõlve, aegadesse, kui meri oli veel talvel jääs ja metsas paukus pakane ning hanged kõrgusid lapse horisondil nägemispiirajana.

Kui ma talvisele Ida-Virule mõtlen, hakkab mul külm. Ilgelt külm. Aga kui ma järele mõtlen, tuleb tegelikult ikkagi soe tunne südamesse.



MTÜ Kohalik Toit juhatuse liige Kadri Kuusmik sätib välja tooteid, mille hulgast võib teha jõulupakki meelepärase valiku. PEETER LILLEVÄLI

## Jõulupakki kohaliku toidu hõrgutised

MTÜ Kohalik Toit, mis ühendab Virumaa väiketootjaid, töötlejaid ja tootlustajaid, komplekteerib kolmandat aastat maitstavaid jõulupakke.

Nimekirjas on ligi 80 toodet, millest pannakse kokku tellijale sobiva sisuga kingipakk. Näiteks saab valida jõhvikatega kitsejuustu ja tšillikas-tet, võrstsikaid mandleid ja maapähklivõiet, kaera-porgandiküpsiseid ja õrnsuitsusilme.

Tellijatele inspiratsiooniks on komplekteeritud ka kolm eri sisu ja hinnaklassiga kingipakki, kus saab soovi korral nii vähemaks võtta, vahetada kui ka juurde panna.

“Et ka pakend oleks võimalikult ehe, kasutame Avinurme puiduaidade valmistatud korvikesi. Korvikesest saab loobuda, kui tellijal on oma pakend olemas,” rääkis MTÜ Kohalik Toit juhatuse liige Ülle Marits.

Eelmisel aastal komplekteeriti pühadeks kokku üle 300 toidupaki. Üks tellijatest oli VAT-teater Tallinnas. “Kõht on jõulude ajal inimesele ikka kõige lähemal,” põhjendas teatri korraldus- ja kommunikatsioonijuht Tiit Talvist söödavate kinkide eelistamist.

Varasematel aastatel ongi olnud usinamad tellijad ettevõtted ja asutused väljastpoolt Ida-Virumaad. “Seekord oleme seda võimalust rohkem kohapeal reklaaminud. Kingitused sobivad suurepäraselt perele, sõpradele, kolleegidele ja koostööpartneritele ning peamine on teadmine, et seeläbi toetate kohalikku väiketootjat,” märkis Marits.

MTÜ Kohalik Toit juhatuse liikme Kadri Kuusmiku kinnitusele on toidu kinkimine praegu trendikas. “Eelistades kohalikku puhast ja kvaliteetset toidukraami, soovitakse toetada väiketootjaid ja selle kaudu ka Eesti majandust.”

SIRLE SOMMER-KALDA

# Kiviõli seikluskeskus teeb algajate ja laste elu mõnusamaks

Kiviõli seikluskeskuse väike tõstak hakkab sellel hooajal lumerõngaste asemel üles vedama algajaid ja lapsi, kes saavad tänu sellele suusasõidud poole pikemaks, ning lumerõngarajale pääsevad kelgutajad, kellel suurel mäel seni kohta polnud.

GERLI ROMANOVITŠ

Selletalvised pikad ilmaprognoosid on seinast seinast: on neid, mis lubavad samasugust sooja ja nigelat talveilma nagu kahel varasemal aastal, aga ka prognoose, mis on Kiviõli seikluskeskusele palju meelepärased ning lubavad korralikku ja külma talve. Igal juhul on keskuse kahurid valmis lund tulistama kohe, kui kestev külm saabub. "Praeguse prognoosi kohaselt detsembri keskpaigast. Loodame, et jõuludeks saame esimesed nölvd ikka avada," ütles keskuse juht Janelk Maar.

## "Slopestyle" tuleb taas

Hea talv tähendaks suusakeskuses seda, et peale 400-, 600- ja 700meetrise laskumisnõlva on ka lumelauapark valmis ning suvine mägiatode ajavõtusüsteem on üles pandud mäe vastas olevale põllule, kus saab bagidega lumerajal võidu kihutada.

Täies mahus pole keskus oma atraktsioone viimase kolme talve jooksul valmis saanudki: kui avamisaastal jäadi kimpu ehitamisega, siis kahel järgnenud talvel mängis vingerpussi ilm. Nii jätkus mullu esimest korda avatud lumelauaparki vaid mõneks nädalaks.

Ehkki lumelauapargi tegemine on väga kulukas ja ära tasub see vaid pika ja külma talveta, tehakse Baltikumi uhkeim park valmis ka tänavu. Samaselt eelmise hooajaga korraldatakse siin veebruaris rahvusvaheline lumelaua- ja freestyle-suusatamise suurvõistlus "Estonian Open Slopestyle".

Kolm päeva kestev võistlus toob Kiviõlisse vä-



Uhkeid hüppeid ja keerulisi trikke lumelaudadel näeb ka sellel hooajal – veebruaris toimub Kiviõlis võistlus, mille eelmise talve staariks oli Kelly Sildaru. **MATTI KÄMÄRÄ**

lisriikide lumelaudurid ja trikisuusatajad. Kohapeal keeratakse vinti juurde kontsertide, töötubade ja tubase meelelahutusega.

## Tegemist ka ilma lumeta

See, kui parasjagu lund maas pole, ei tähenda aga, et keskus kasutult seisaks. Sügisest, kui keskus avalikult avatud pole, toimetavad seal ärikliendid, kellele pakutakse seminariruumide ja toitlustamise kõrvale mitmesuguseid seikluslike tegevusi.

Keskust on võimalik broneerida eri põhjustel. Näiteks pakutakse võimalust pidada siin jõuluvõi sünnipäevapidusid.

"Äriklient on meid väga kenasti üles leidnud ja kui enne pani majutuskohtade nappus seltskonnade suurusele kiiresti piirid ette, siis nüüd, kui Kiviõlisse on lisandunud veel üks majutuskoht, saavad siia tulla ka suuremad seltskonnad," tunnis Maar heameelt.

Ettevõtete talvepäevade või seikluslike se-

minaride pidajad ei lase ennast ka ilmast nii palju mõjutada kui üksikliendid. "Kui Tallinnas on ikka maa must, siis ei tulla selle pealegi, et mujal võiks olla lumi olemas ja sõidu võimalusi küll. Äriklient nii ilmatundlik ei ole," lisas ta.

## Kelgud lubatakse mäele

Keskuse talviste tegemiste olulisim muutus sellel hooajal on lumerõngarajast loobumine. "Juhunud õnnestuste valguses otsustasime, et pigem kasutame selle raja tõstukit laste ja algajate nõlval, mis teeb nendele sõitmise oluliselt mugavamaks. Uue tõstukiga saavad nad tõusta kaks korda kõrgemale ja nii jääb rohkem aega suusasõiduks," ütles Maar.

Algajatel ja lastel, kellele kohapeal pakutakse ka väljaõpet, on tänu muudatusele rohkem ruumi. Peale selle saavad lõpuks endale oma nõlva kelgutajad, kellel suurel mäel seni oma kohta polegi olnud.

TULIKA TAKSO



- Kiire ja mugav teenindus
- Mitterahalised maksed äriklientidele

## Taksode tellimine 1200

Informatsioon äriklientidele  
612 0018; takso@tulika.ee



# Perekond Jalonen puhkab se

Ida-Viru turismikoordinaator Kadri Jalonen ja tema abikaasa, Ida-Viru ettevõtluskeskuse vanemkonsultant Lauri Jalonen on sada protsenti seda usku, et Ida-Virumaalt leiab Eesti parima seikluse ning puhkuse. Nende pere puhkab seigeldes.

SIRLE SOMMER-KALDA

Kadri, esitlesid novembris Põhja-Eesti turismikonverentsil Ida-Virumaa uut turismibrändi ning pildikeelt. Miks oli Ida-Virumaale vaja uut nägu?

Sest piirkonna potentsiaal võimaldab kohta number kaks Eesti turismis, aga see tähendab sada protsenti kasvu ja ilma professionaalse turunduseta seda ei saavuta.

Maakonna kontraste ja mitmekesisust väljendavad nii uus pildikeel, logo kui ka piirkonna sõnum: puhka seigeldes, seikle puhates. See rõhutab, et Eesti kõige ekstreemsemate seikluste kõrval leiab siit ka pikimad rannad ja tervet põhjarannikut hõlmava kuurordi.

Lauri, kuidas sulle Ida-Virumaa uus nägu meeldib?

Lauri: Minu arvates on see väga lahe ja võtab väga hästi kokku Ida-Virumaa vastandliku olemuse. Kannaksin hea meelega Ida-Viru särki, kui mul see oleks.

Kadri: Ida-Viru ettevõtluskeskuse nõukogu ja töötajad saavad need särgid jõulupeol.

Millal saab iga kohalik ja külaline uue pildikeelega Ida-Viru särki osta?

Kadri: Toila spaa on öelnud, et nemad võtaksid need kohe müüki. Äkki siis jõuludeks ongi olemas?

Lauri: Oleks lahe, kui saaks ise särki peale fotosid valida. Et oleks kaks pildipanka, kust valida ühe seikluse ja ühe puhkuse pildi. Ja juures on särgitegijate kontaktid, kellele saadad pildid ning tellimuse.

Millist vastukaja on Ida-Virumaa turismibränd saanud?

Kadri: Seda on tunnustanud nii turismitegijad kui professionaalid. Üks Eesti tunnustatumaid fotograafe Jarek Jõepera ütles konverentsil konkreetselt: "Paremini poleks saanudki." Ionel Lehari ühest Eesti suuremast brändimisagentuurist Identity leidis, et kogu arendus on üles ehitatud õigetest alustest.

Kõik algas ju hoopis varem – uus bränd ja pildikeel on jäämäe veepealne tipp. Turismiklastri partnerid on selle nimel tööd teinud juba 2008. aastast. Siin on ka Lauril oma roll. Lauri on üks Eesti paremate strateegiaekspertideist ja turismiklaster on teinud kaks strateegiat. Viimane valmis eelmisel aastal, mil me leppisime kokku, et meie põhisõnum on seiklus ja puhkus. Alles siis hakkas töö brändiga.



**IDA-VIRU SÄRK:** Maakonna turismiklaster tellis uue näo disainibüroost Valge. Ida-Virumaa uue kujunduse moodustavad märk, šrift ja pildikeel. Pildikeeles mängitakse kontrastidele: nii on kaksikpildis kõrvuti näiteks balletitantsijad ja pankrannik, Narva-Jõesuu rand ja Kiviõli seikluskeskus. Kadri Jalonen rõõmustab, et suur osa pilte on kohalike fotograafide tehtud.

PEETER LILLEVÄLI

Kui me end ei reklaami, ei tule välja, et meil on päriselt hea turismipiirkond. Aga kõigepealt peab olema selge, mis asi see on, mida me reklaamime. Meie kõigi õnn on, et Ida-Virumaal on sisu taga, me ei pea seda välja mõtlema. Kuna sisu on nii palju, on olnud isegi raske otsustada, mida võtta, mida jätta.

Meil oli partneritega päris mitu kohtumist, kus me ei saanudki kokkuleppele. Üks võimalus oli minna välja Narvamaana, sest Narva ja Narva-Jõesuu on suured turismimajakad. Aga meil on ka Toila kuurort ja Peipsi piirkond, kus käib palju rahvast. Kiviõli seikluskeskus ja Kohtla kaevandusmuuseum, mis pakuvad praegu eestlastele suurt huvi. Kuidas öelda, et see kõik on Narvamaa?

Selle peale tegime kliendiuuringu, kus koosus ikkagi välja, et turgude kaupa on eri turismimajakad. Eestlased otsivad siit seiklust, Vene turistid jälle rahu ja vaikust. Soomlased on ühtelt poolt spaarahvas, teisalt oleme nende uus ja põnev piirkond.

## MIS ON TURISMIKLASTER?

2009. aastal allkirjastasid 29 Ida-Viru omavalitsust ja turismikorraldajat koostööleppe, mille tulemusena sündis Ida-Viru turismiklaster. Koostöö peamine eesmärk oli tõsta maakonna külastatavust 2015. aastaks 25 protsenti, mis ka saavutati.

Praegu on klasteris 44 partnerit ja eesmärgiks on tõusta Eesti turismis teisele kohale Tallinna järel.

Seega saab külastaja soovi järgi nii seiklust kui puhkust. Seiklust pakume maa all, mäe otsas, vee peal ja puude latvades (Kohtla kaevandusmuuseum, Kiviõli seikluskeskus, Aidu veespordikeskus, Alutaguse seikluspark). Puhkuse TOP 3s on Eesti pikimad liivarannad, mõisad ja uskumatu ajalugu.

Lauri: Enn Käiss [*legendaarne Ida-Virumaa giid – toim.*] tuli juba 1990ndate keskpaigas välja mõttega, et Ida-Virumaa on kontrastide maakond ja nii tuleks seda müüa. Nii et mõte on igiammune, aga seda oli väga keeruline kokku leppida.

Kadri: Tegelikult jäigi meie brändi tuumaks kontrast. See ei ole ainult seiklus ja puhkus, vaid ka loodus ja tööstus, eestlased ja venelased...

Lauri: See ongi meie tugevus, et saad erisuguseid asju.

Kui arendada seikluse ja puhkuse teemat edasi teie pere näitel, siis mis on teile iseloomulikum: kas rahulik puhkus mõnuses spaas või otsite vabal ajal pigem seiklusi?

Lauri: Oleme küll käinud korra aastas kusa-gil peesitamas, aga ka sellisel reisil jõuad lõpuks mägedesse välja. Sest kolmandaks päevaks on basseini ääres vedelemisest kõrini.

Jutuajamisse sekkub gümnaasistist tütar Eli-se, kes ütleb, et nende pere iseloomustab ikka seiklus. "Meil ei ole mingeid rahulikke puhkusi. Kõige lähedamad perereisid on olnud karavanutoga ja jalgrattaga. Puhkus peab olema ikka meelde jääv! Äkki läheme sel suvel Prantsusmaa mägedesse matkama."

Kadri: Meil on kodus nii rahulik ja mõnus olemine: saun on olemas, raamatud on olemas, süüa tehakse väga hästi [*viipab käega Lauri poole*]. Siis otsidki puhkuse ajal midagi muud.

Kui palju puhkate Ida-Virumaal ja kas siin on veel midagi avastada?

Lauri: Käime palju metsas: seenel, marjul, mina jahil.

Kadri jahil kaasas ei käi?

Kadri: Ei, aga Elise käib ja saab ka oma jao liha kätte. Mõtle, ta toob juba toidu koju! Aga mis mind puudutab, siis minu arvates peab mees-

# igeldes

tel olema koht, kuhu naised kaasa ei lähe. Käime koos töö ja aikido trennis, oleme koos kodus ja puhkusel...

Näiteks ühe novembrikuu pühapäeva veetsime nii, et käisime läbi pangaaluse Toilast Vokani [Jalonenid elavad Toila vallas Pühajõe külas – toim.].

**Lauri:** Seal on väga lähedaid kohti, näiteks fossiilide kalmistu. Mina olin seal varem käinud, aga Kadri mitte ja see on ikka päris muljetavaldav, kui kivistised on üksteise otsas hunnikus.

**Kadri:** Liigud ajas sadade miljonite aastate tahta ja täiesti tasuta!

Suvest meenub piknik Voka rannas. Minu öde tuli oma prantslasest mehega külla, läksime randa piknikule ja unustasime kõik söögiriistad maha. Ehitasime kividest grilli ning võtsime suuremad ja lamedamad kivid taldrikute-vaagnate asemel kasutusse. "Flintstone'i" [sari kiviaja perekonnast – toim.] piknik missugune!

Aga talvel on tore kodu lähedal matkata, kui Pühajõgi läheb jäässe. Seda ei juhtu igal talvel, aga kui juhtub, siis saab mööda jõeorgu suusata.

**Lauri:** Tavaliselt sa sinna ei satu. Suvel on mööda jõeorgu vilets käia, sest palju kohti on kinni kasvanud, aga kui talvel tõmbab kaane peale, saab seal ilusaid vaateid nautida.

**Kas teie geograafidena näete Ida-Virumaa voorusi teisiti kui n-ö tavainimesed?**

**Lauri:** Võib-olla tõesti oskame näha Ida-Virumaad teistmoodi.

**Kadri:** Kuna ma olen naisterahvas ja pole väga enesekindel, võin väita, et mulle on geograafi haridus suureks abiks. Ma olen vähemalt õppinud ja tean täpselt, mis asi on ressurss.

Võtame näiteks loodusressursi: ma tean, et võrdluses ülejäänud Eestiga on meil kõige pikemad liivarannad, kõige veerikkam jõgi, kõige suuremad rabad ja põlislaaned, imeline pankrannik. Ja teine pool on põlevkivitööstus, mis on Eesti kõige suurem tööstus.

**Lauri:** Ja see on põnev, kuidas tööstus on loodust ning maastikku muutnud. Taastumine on täiesti unikaalne protsess, mida me võime näha nii Kiviõli tuhamäel, kus on praegu seikluskeskus, kui Aidu suletud karjääris, kuhu on rajatud sõudekanalid.

Meil on osa jahimaid Narva karjääris, mis on rekultiveeritud. See on nagu mägimaastik, kus on päris suured langused ja tõusud, nii et seal käimine tõmbab keele vestile. Mets on juba päris kõrge, loomi nagu tatart – täiesti huvitav maastik, millesarnast Eestis teist ei ole. Metsik loodus on selle tagasi võtnud.

**Kadri:** Loodusressursi kõrval on ka kultuuriline. Tegin oma diplomitöö kultuurigeograafiast Ida-Virumaa näitel. Siin on etniliselt olnud kogu aeg piirivöönd.

Arvan, et Piia [Piia Tamm, Jõhvi kontserdimaaja direktor – toim.] on selle hästi kokku võtnud:



**KAKS ÜHES:** Ida-Viru brändifotost inspireeritud kaksikpilt, kus Lauri ja 8aastane poeg Johan naudivad Toilas jahisõitu ja Kadri kuulab Toila lauluväljakul talvist laulupidu "Jää hääl". ERAKOGU



**SEIKLUS IDA-VIRUMAAL:** Lauri ja Kadri Jalonen naudivad endises Aidu karjääris veespordi mõnuseid. MATTI KÄMÄRÄ

bioloogias on kahe populatsiooni vahelise segunemise alad sellised, kus tekivad uued arengud ja lahendused.

Inimesed on siin teistsugused kui mujal Eestis – olen isegi Ida-Virumaal elades emotsionaalsemaks muutunud.

Geograafi taust on mulle praeguses töös veel ühel põhjusel oluline. Selleks, et piirkond oleks edukas, peavad nii paljud jõudma kokkuleppele. Ja inimesel, kes seda koordineerib, peab olema mingi vundament, muidu oled lükata-tõmmata. Ma võin käsi südamel öelda, et minu meelest on Ida-Virumaa Eesti kõige ägedam piirkond, sest siin on kõige mitmekülgsem ressurss ja sellest saab teha Eesti turismisihtkoha number kaks Tallinna järel.

Selles eesmärgis on ka kahtlejaid, aga minu arvates on see realistlik. Muidugi tuleb selle saavutamiseks palju tööd teha.

**Lauri:** See ei pruugi juhtuda Vene turu ärakukumise tõttu 2020. aastaks.

**Kadri:** Jah, aastaarv on tõesti küsimärgiga, sest olukord muutus täiesti. Me peame põhjalikult töötama siseturuga, vallutama Soome turu ja hoidma end pildil Vene turul.

Detsembris alustame uue tootearendus- ja turundusplaani koostamist – selleks on võimalik ka raha saada [projekt esitatakse piirkonna konkurentsivõime tugevdamise meetmesse – toim.]. Oma imepisikeste ressurssidega ei saa suurt hüpet teha. Oleme teinud nii palju, kui oleme jaksanud ja tänu sellele, et klastris nii paljud inimesed panustavad. Nad usuvad Ida-Virumaa ja see on neile ka äris kasulik.

**Lauri:** Mis mulle Vene turu ärakukumise juures muljet avaldas, oli see, et ei tekkinud mingit paanikat. Kujuta ette, kui sinu suuruselt teine turg kukub poole võrra! Selline asi peaks tekitama täieliku peataoleku, aga kuna algusest peale on olnud põhimõte, et ei saa hoida mune ühes korvis, orienteeruti kiiresti ümber ja asuti tööle.

# 25 aastane!

## PÕHJARANNIK

jagades Ida-Virumaa rõõme ja muresid...

Telli Põhjarannik 2016. aastaks juba täna,  
sest esimesed eelloosimised toimuvad varsti!

Juubeliaasta tellijate õnneloosis  
**on auhindu 2500€**  
väärtuses

**Peavõit 1500€**

Peauhinna paneb välja  
**SEB**

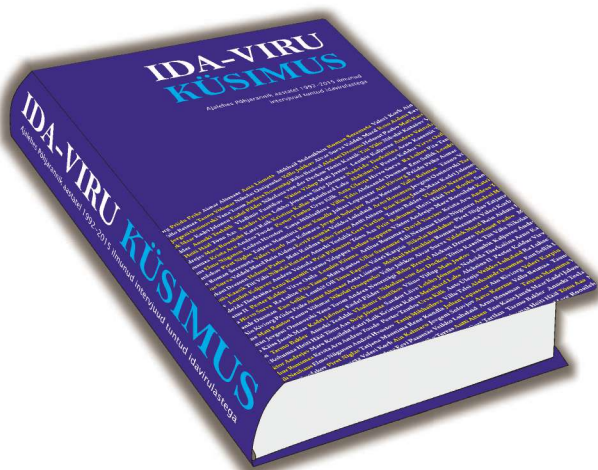
Peale selle läheb loosi  
**10 Selveri 100eurost**  
**kinkekaarti**



Praegu saab Põhjarannikut tellida 2016. aastaks  
sama hinnaga nagu tänavuseks aastaks.

Loosimisel osalevad kõik, kel on 2016. aastaks vähemalt kuue kuu pikkune  
Põhjaranniku tellimus või kehtiv e-püsimaalse leping (endine otsekorraldus).

## ESIMENE PÕHJALIK RAAMAT IDA-VIRUMAAST



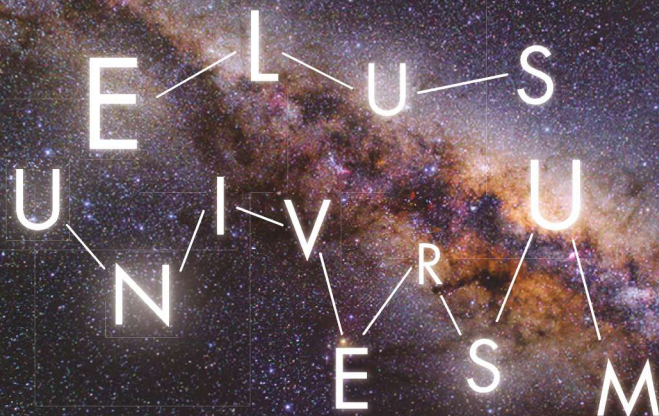
Ida-Viru lähiajalugu ajalehes Põhjarannik  
aastatel 1992-2015 ilmunud usutlustes.

**Teemad:** võim, julgeolek, ettevõtlus, põlevkivi, haridus, kultuur, sport, loodus

**Üle saja intervjuu:** Väino Viilup, Mati Jostov, Enn Käiss, Ain Kiviorg,  
Vallo Reimaa, Jevgeni Ossinovski, Tiit Vähi, Nikolai Ossipenko,  
Tauno Võhmar, Riho Terras, Piia Tamm, Tanja Mihhailova, Virve Osila,  
Hirvo Surva, Elmo Nüganen, Katri Raik, Tarno Valgepea, Piret Niglas,  
Tõnu Eapost, Juhan Lepasaar ja paljud teised.

556 lehekülge

TALLINNA TELETORN JA  
TARTU OBSERVATOORIUM ESITLEVAD:



KAS UNIVERSUMIS ON ELU?  
**18.11–31.03**  
TALLINNA TELETORNIS

UUSIMAD AVASTUSED UNIVERSUMIST  
KUUKULGURI MISSIOON MARSIL  
ASTRONAUTIDE TREENINGSEADE GÜROSKOOP



TALLINNA  
TELETORN

TARTU OBSERVATOORIUM  
eesti kosmosekeskus

beurer



PILETILEVI

WWW.TELETORN.EE

# TALVE- JA KEVADSÜNDMUSED IDA-VIRUMAAL

## DETSEMBER

**Ivi Rausi plaadi “2+2 on 2” esitluskontsert**  
8. detsembril Jõhvi kontserdimajas.

Ivi Rausi on muusik, kes on sündinud Kohtla-Järvel ja kelle esivanemad on toimetanud siin juba mitu põlve.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

**Tanja Mihhailova ja Mikk Saar**  
13. detsembril Jõhvi kontserdimajas.  
[www.enjoy.ee](http://www.enjoy.ee)

**Põhjaõue talvelaot**  
15. detsembril kell 10 Narva linnuses.  
[www.narvamuuseum.ee](http://www.narvamuuseum.ee)

**Venno Loosaare lastelaulud**  
16. detsembril Jõhvi kontserdimajas.  
Kontsert kujutab endast lõbusat, mängulist ja vahetut muusikalis-teatraalset koostlust, millesse kaasatakse ka publik: lapsed-issid-emmed. Laule esitavad Getter Jaani, Karl-Erik Taukar, Piip ja Tuut ning Venno Loosaar.

**“Frank Sinatra 100”**  
17. detsembril Jõhvi kontserdimajas.  
Kontserdisarja “Dream Big Jazz” raames. Esinevad Estonian Dream Big Band, Stephen Triffitt (vokaal, Inglismaa) ja Sofia Rubina (vokaal).

**Legendide päev**  
17. detsembril Jõhvi Mihkli kirikus.  
Legendide huvilised on oodatud saama osa legendidest Kalevipoja radadel.

**Rein Rannap, Kristjan Kannukene ja tšellokvartett C-JAM**  
17. detsembril Jõhvi Mihkli kirikus.  
Kontserdil “Taevast ülevalt” esitatakse traditsioonilisi jõuluhitte ja Rannapi igihaljaid viise.

**Maarja-Liis Ilus ja Rein Rannap**  
18. detsembril Narvas Geneva keskuses.  
Kavas “Läbi jäätunud klaasi” kõlab Rein Rannapi laulude paremik.

**Jõululaat**  
19. detsembril Avinurme elulaadikeskuses.  
Kauplemine käsitööga ning igal täistunnil kontsert laadakohvikus.  
[www.elulaadikeskus.ee](http://www.elulaadikeskus.ee)

**Eesti rahvusmeeskoori jõulukontsert**  
20. detsembril Jõhvi Mihkli kirikus.  
Eesti rahvusmeeskoori jõulukontserdi kava tuumiku moodustavad jõululaulude seaded Ameerika Ühendriikidest pärit *barbershop*’i stiilis.

**Eesti sügispealinna galakontsert “Music Mix”**  
20. detsembril kell 17 Narvas Geneva keskuses.  
Esinevad Narva Jazz Band ja vokaalansambel Palette.

## JÕULUMAAD JA -ETENDUSED IDA-VIRUMAAL

**Jõulud Narva linnuses**  
29. novembrist – 10. jaanuarini Narva linnuses.

Narva linnus muutub vürtsikalt lõhnavaks ja muinasjutuliseks võlumaaks, mis kutsub teid koos lastega põnevale seiklusele lapsepõlve, kus elavad igavene headus, imed ja muistse linnuse asukad.

[www.narvamuuseum.ee](http://www.narvamuuseum.ee)

**Mutipere jõulumaa**  
1.-16. detsembrini (avatud esmaspäevast reedeni) Kohtla kaevandusparkis-muuseumis.  
Kaevanduspark-muuseum ootab tähistama jõule koos mutiperega maa-all. Mutipapa Voltsei ei loobu tööst isegi jõulude ajal ja külalised saavad tema töid ja tegemisi kiirendada. Mutiplika Sade pauku ei tee, aga maitsva piparkoogiretsepti segab kokku küll. Mutimamma Ampeeriina jutustab aktiivses treeningrühmis jõulujuttu ja küpsetab piparkooke. Mutimetroom on käigus ka jõulude ajal.  
[www.kaevanduspark.ee](http://www.kaevanduspark.ee)

**Alutaguse jõuluküla**  
7.-31. detsembrini  
(argipäevadel rühmadele, nädalavahetusel üksikkülalistajatele)  
Alutaguse puhke- ja spordikeskuses Pannjärvel.  
Alutaguse jõulukülas ootavad seiklused jõulumetsas, päkapikkude salajased teerajad. Käiakse päkapikkude metsamajas ja farmis. Saad meisterdada töötoas.

[www.alutaguse.com](http://www.alutaguse.com)

**Põlevkivimaa päkapikud**  
7.-9. detsembrini Kohtla-Järve Vahtra loomekeskuses.

Muinasjutuline muusikaseiklus jõulumaal.

**Avinurme elulaadikeskuse jõulumaa**  
7.-11. detsembrini  
Avinurme elulaadikeskuses.  
Jõulumaa ootab lapsi meisterdama, tantsima ja laulma. Jõulumaal ootavad ka töötoad.  
[www.elulaadikeskus.ee](http://www.elulaadikeskus.ee)



**Koit Toome ja Maria Listra**  
21. detsembril Jõhvi Mihkli kirikus.

Koidu ja Maria jõulugalal kõlavad klassikaliste jõululaulude kõrval palad, mis saanud tuntuks Andrea Bocelli, Sarah Brightmani ja teiste maailmakuulsate lauljate esituses.

**Pirjo Levandi, Marko Matvere ja VLÜ**  
22. detsembril Jõhvi kontserdimajas.  
“Müravabal jõulutuuril” esitab Väikeste Lõõtspillide Ühing spetsiaalselt ettevalmistatud kava, kus kõlavad ilusad meloodilised palad, mis kõrtsidesse ja laadaväljakutele ei sobi.

**Narva jõulujooks**  
26. detsembril Narvas.  
[www.sportiv.ee](http://www.sportiv.ee)

**Aastalõpupidu**  
26. detsembril Jõhvi kontserdimajas  
(venekeelne kava).

**Aastalõpukontsert**  
30. detsembril Jõhvi kontserdimajas.

Klaaspärlimäng Sinfonietta, Ksenija Sidorova (akordion, Läti), dirigent Andres Mustonen. Kavas: Vivaldi, Paier, Tormis, Mozart, Piazzolla.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## JAANUAR

**Uusaastakontsert**  
4. jaanuaril Kukruse polaarmõisas.  
Kammermuusikat esitavad Moskva Novaja Opera solistid.

**Jaak Johanson ja Krista Citra Joonas**  
16. jaanuaril Saka mõisas.  
Kavas india klassikaline muusika ja omalooming.

# TALVE- JA KEVADSÜNDMUSED IDA-VIRUMAAL

## Muusikalikontsert "Memory 2016"

17. jaanuaril Jõhvi kontserdimajas.

Vanemuise sümfooniaorkester ja solistid Koit Toome, Maria Listra, Birgit, Ele Millistfer, Hannes Kaljujärvi.

[www.vanemuine.ee](http://www.vanemuine.ee)

## Vau, Rosin ja Randevere

20. jaanuaril Jõhvi kontserdimajas.

Indrek Vau (trompet), Heigo Rosin (marimba) ja Johan Randvere (klaver) esinevad sarjas "Eliit-kontserdid". Kavas Nyman, Fenton ja Rannap.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Kaheksa uudisteost, kaheksa kitarrisolisti

23. jaanuaril Jõhvi kontserdimajas.

Kitarristid Andre Maaker, Riho Sibul, Jaak Sooäär, Robert Jürjendal, Ain Agan, Paul Daniel, Mai Agan ja Ain Varts. Kaastegevad keelpillikvartett Prezioso ja Madis Metsamart (löökpillid).

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Avo Talpase mälestusvõistlused kreeka-roma maadluses

23. jaanuaril Kohtla-Järve spordihoones.

[www.sportiv.ee](http://www.sportiv.ee)

## Latvian Sound Quartet

24. jaanuaril Kukuruse polaarmõisas.

Läti muusikaakadeemia kasvandikest koosnev ebatavalise koosseisuga ansambel (oboe, klaver, viiul, tšello) teeb tihedat koostööd ka Läti heliloojatega.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Rahvusvaheline Chopini konkurss

31. jaanuarist kuni 7. veebruarini  
Narva saalides.

Noorte pianistide konkurss, mis on pühendatud Poola heliloomingu suurkujule Chopinile.

[www.narva.ee](http://www.narva.ee)

## VEEBRUAR

## Kammerorkester Moskva Virtuosiid, dirigent Andres Mustonen

3. veebruaril Jõhvi kontserdimajas.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Gruusia Suhišvili Rahvuslik Ballett

4. veebruaril Jõhvi kontserdimajas.

Maailmakuulsa ansambli repertuaaris on gruusia rahvaste tantsud ja teatraliseeritud süžeelised etendused gruusia rahvapillide saatel.

## Talvine tuhamägede tantsupidu

6. veebruaril Kohtla kaevanduspargis-muuseumis.

Ainulaadne ja pika traditsiooniga sündmus, kus eri maakondade rahvatantsijad kogunevad 10

Ida-Virumaale, et lüüa keset talve tantsu värskes õhus. Tantsitakse nii maa peal kui maa all.

[www.kaevanduspark.ee](http://www.kaevanduspark.ee)

## "Estonian Slopestyle"

12.-14. veebruarini

Kiviõli seiklusturismikeskuses.

Rahvusvaheline suusa- ja lumelauavõistlus toob Eestisse maailma tugevaima lumelauavõistlussarja "World Snowboard Tour" koos välisriikide võistlejate ja fännidega.

[www.tuhamagi.ee](http://www.tuhamagi.ee)



## Alutaguse suusamaraton

13. veebruaril Alutaguse puhke- ja spordikeskuses Pannjärvel.

Ühel Ida-Viru pikema traditsiooniga rahvaspordiüritusel, mis kuulub ka "Estoloppeti" sarja, osaleb üle tuhande suusasõbra. Kavas on 20 ja 40 km sõit klassikastiilis.

[www.estoloppet.ee](http://www.estoloppet.ee)

## Estonian Dream Big Band

21. veebruaril Narvas Geneva keskuses.

Solistid Hedvig Hanson ja Uku Suviste.

## "Nukitsamehe" lood

22. veebruaril Jõhvi kontserdimajas.

Tütarlastekoor Ellerhein, ansambel Olav Ehala juhatusel ja muinasjutuvestja Tiit Sukk.

## Dima Bilan

27. veebruaril Jõhvi kontserdimajas.

## MÄRTS

## Talvine laulupidu "Jää hää!"

5. märtsil Toila laululaval.

Jää hää!" on Toilas toimuv talvine laulupidu Virumaa kooride ja publiku osavõtul ning koostöös ühe Eesti tuntud muusikalise kollektiiviga.

[www.kultuuriveski.ee](http://www.kultuuriveski.ee)

## Vaiglad

5. märtsil Jõhvi kontserdimajas.

Kontserdil "Oled olemas" esineb perekond Vaigla: Marie Vaigla (vokaal), Raul Vaigla (basskitarr), Robert Vaigla (kitarr).

## Samotsvetõ

12. märtsil Jõhvi kontserdimajas.

Nõukokogude estraadi ikoonansambel jätkab senini tegutsemist.

## Beardless Quintet

20. märtsil Jõhvi kontserdimajas.

Peterburi kvinteti muusika on segu tänapäevasest džässist ja funkstiilist. Ansambel koosneb Peterburi parematest džässmuusikutest.

## "Georg Otsa jälgedes"

22. märtsil Narvas Geneva keskuses.

Georg Otsa lood kõlavad džässivõtmes Maarja Aarma (laul), Kaspar Uljase (akordion, bando-neon), Mihkel Mälgandi (kontrabass) ja Paul Danieli (kitarr) esituses.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## APRILL

## Käsitöömess "Viru nikerdaja"

9. ja 10. aprillil Jõhvi spordihallis.

"Viru nikerdaja" on traditsiooniline käsitöölaat, kus käsitöömeistrid kogu Eestist näitavad ja müüvad oma toodangut. Avatud on töötoad, kus saad proovida ka ise meisterdada.

[www.johvi.ee](http://www.johvi.ee)

## Löökpilliansambel Komodo

19. aprillil Jõhvi kontserdimajas.

Rootsi viieliikmeline särav ansambel kontsertetenduses "Komodo Awards".

## Hortus Musicus

23. aprillil Narvas Geneva keskuses.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Eesti riiklik sümfooniaorkester

30. aprillil Jõhvi kontserdimajas.

Solist Sten Heinoja (klaver), dirigent James Fed-deck (USA). Kavas Ravel, Prokofjev, Tšaikovski.

## MAI

## Jõhvi balletifestival

4.-8. mail Jõhvi kontserdimajas.

Valgevene rahvuslik ooperi- ja balletiteater. Kavas Minkuse "Don Quijote", balletigala jm.

[www.concert.ee](http://www.concert.ee)

## Alutaguse rattamaraton

21. mail Alutaguse puhke- ja spordikeskuses Pannjärvel.

MTBesti sarja kuuluva rattamaratoni rada läbib suurema osa Alutaguse suusamaratoni rajast.

[www.mtbest.ee](http://www.mtbest.ee)

Sündmuste kalender on koostatud korraldajate poolt 2015. aasta novembris avalikustatud info põhjal, mistõttu võib ette tulla üksikuid muudatusi. Soovitame enne üritusele minekut vaadata värskeimat infot ka korraldajate kodulehtedelt ja maakonna turismiportaalist [www.ida-virumaa.ee](http://www.ida-virumaa.ee).

## JÕHVI – MEELDIVATE KOHTUMISTE PAIK!

Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus



# SÜNDMUSED:

- 8.12** jõuluühtendus lastele „Ajamasin“ (Jõhvi KHK) kontserdimajas.
- 9. ja 11.12** päkapikumaa (vene k) kultuuri- ja huvikeskuses.
- 3.01** relvarahu aastapäeva tähistamine Vabadussõjas langenute ausamba juures.
- 6.01** kultuuri- ja huvikeskuse lastekollektiivide uusaastakontsert kontserdimajas.
- 22.01** IV kooli-DJ festival kontserdimajas.
- 22.02** Eesti Vabariigi 98. aastapäevale pühendatud kontsertaktus: Estonian Dream Big-Band, Hedvig Hanson ja Kadri Voorand kontserdimajas.
- 24.02** mälestustseremoonia Vabadussõjas langenute ausamba juures.
- 26.02** noortepidu "LIKE BOOM" kontserdimajas.
- 27.02** Ida-Virumaa vokaalansamblite ja -solistide päev Tammiku rahvamajas.
- 8.-10.03** Ida-Virumaa kooliteatrite festival kontserdimajas.
- 19.03** Hans Hindpere laulude päev „Kõnnib kevad...“ kontserdimajas.
- 26.03** Jõhvi Big Bandi 20. aastapäeva kontsert kontserdimajas.
- 8.-9.04** Eesti Kammerkooride Liidu 13. konkurss-festival kontserdimajas.
- 9.-10.04** XVIII käsitöölaad „Viru nikerdaja“ spordihallis.
- 10.-24.04** IX rahvusvaheline harrastusfilmide festival „Laterna magica“ kontserdimajas.
- 15.04** Jõhvi Põhikooli laulu- ja tantsupidu kontserdimajas.
- 23.04** Virumaa naisrahvataantsurühmade päev kontserdimajas.
- 28.05** kultuuri- ja huvikeskuse lastekollektiivide kevadkontsert kontserdimajas.

Tel +372 334 2032,  
+372 515 7496,  
+ 372 5858 7381.  
[www.huvikeskus.info](http://www.huvikeskus.info)  
[www.johvi.ee](http://www.johvi.ee)



SA Narva Haigla

## Lugupeetud Narva linna elanikud ja külalised!

**Narva polikliinikus aadressil Hariduse 15 saab teha lümfidrenaaži protseduure uue aparaadiga LYMPHASTIM BTL-6000.**

**Lymphastimi pressoteraapia (lümfidrenaaž aparaadiga Lymphastim BTL-6000 + kompressioonmassaaž)**



on uus ravisüsteem, mis on mõeldud kasutamiseks nii meditsiinilistel kui ka esteetilistel näidustustel.

### Lümfidrenaaži eelised:

tegemist on kliiniliselt tõestatud meetodiga, ravi tulemused on kohe näha, organism talub ravi hästi ning seda ei koormata liigselt ravimitega.

### Näidustused Lymphastimi protseduuri tegemiseks:

tselluliit ja rasvumine, n-ö raskete jalgade sündroom, varikoosete veenilaiendite ennetamine, naha struktuuri parandamine, rasvatursed, detoksikatsioon, tursed, rasvaimajärgne hooldus, venoosne puudulikkus, traumajärgne hooldus, artroos, podagra, alajäsemete isheemia.

### Lymphastimi protseduur

väljutab organismist liigse vedeliku ja toksiinid, taastab vedeliku tasakaalu, kõrvaldab tursed, normaliseerib lümfivoolu, tõstab veresoonte seinte toonust, parandab vereringet, vähendab tselluliiti ja rasvaladestusi, vähendab lihaspinget, on abiks n-ö raskete jalgade korral.

### Protseduuri saab teha

Narva polikliinikus aadressil Hariduse 15 füsioteraapia kabinetis 238 kella 8-18.  
Telefon 357 2749.

Aparaadiga Lymphastim BTL-6000 ravi eesmärgil läbiviidavaid protseduure tehakse perearsti või eriarsti saatekirja alusel (kirja peavad olema pandud diagnoos ning protseduuri piirkond ja kestus).

### Ravi eesmärgil tehtavate protseduuride hinnad:

Lymphastim (Medical) 30 min 8 €  
Lymphastim (Medical) 45 min 10 €  
Lymphastim (Medical) 60 min 12 €

Tervistaval eesmärgil läbiviidavaid protseduure aparaadiga Lymphastim BTL-6000 saab teha arsti saatekirjata.

Tervistaval eesmärgil tehtavate protseduuride puhul saab patsient ise valida protseduuri läbiviimise aja ning maksta selle eest hinnakirja kohaselt.

### Hinnad:

Lymphastim (Wellness) 30 min 10 €  
Lymphastim (Wellness) 45 min 12,50 €  
Lymphastim (Wellness) 60 min 15 €

### Lisainfo:

taastusarst Kira Gvianidze, telefon 357 1839;  
taastusarst Natalja Moskaljova, telefon 359 2149;  
taastusarst Galina Iljina, telefon 357 1852.



# Ülikooli Apteek

Me hoolime sinust ka homme!



## Angooravillased sokid

Mõnused pehmed angooravillased sokid erinevates värvitoonides soojendavad talvel sinu külmetavaid jalgu.



14,90€

**Jõulupakkumised!**

## Alessandro Snowball

Eksklusiivne 2015 jõulukollektsioon valmis koostöös tunnustatud parfüümiloojatega. Aromaatne talvine kätekreem kakao- ja mangovõie, hüaluroonhappe ja viinamarjaõliga toidavad ja taastavad käte nahka. Pärlikapslis vitamiin E niisutab koheselt.



4,95€ / 9,95€

## Seslash hooldusseerum ripsmetele ja kulmudele

Intensiivhooldusseerum ripsmetele ja kulmudele. Hoolduse tulemusena muutuvad ripsmed pikemateks ja tihedamateks ning kulmud kaunilt volüümikateks.



19,90€

## Lysi Omega-3 Kalaõli

Värske sidrunimaiteline kalaõli Lysi Omega-3 LEMON on tõhusa toimega, aga kerge neelata.



5,74€

## Muumi kinkekotid

XZ Muumi hügieenitarvete komplekt poistele ja Piriipiiga komplekt tüdrukutele. Nägu- ja termokotis. Komplektis šampoon, dušišampoon ja hambapasta.



11,90€

## YA ravimikarp nädal 7X4

Ravimikarp ühe nädal ravimite jaoks koosneb seitsmest 4 sektsiooniga karbist. Igale karbikesele on peale kirjutatud nädalapäev ja jaotustel eraldi vastavalt hommik, lõuna, õhtu, öö (eesti keeles).



9,95€

## Berkemanni sussid



-30%

**Pakkumised kehtivad 01.12. - 31.12.2015 või kuni kaupa jätkub.**

Soodustused kehtivad YA ja Ülikooli Apteekides.

UUS  
TOYOTA  
RAV4  
2016

SEE, MIDA  
*Usaldad*



TOYOTA

ALWAYS A  
BETTER WAY



LUXURY PLUS  
VARUSTUSTASE  
**-50%**

**Võtmeta**  
sisenemis- ja  
käivitussüsteem

**Bi-LED**  
esituled

**18-**  
**tollised**  
valuveljed

**Elektriline**  
tagaluuk

Kombineeritud kütusekulu 4,7-7,0l/100 km, kombineeritud CO<sub>2</sub> emissioon 115-161 g/km. Pakkumine kehtib 31.12.2015 või seni, kuni kampaaniaautod on saadaval. Foto on illustratiivne.

**HAT AUTO**  
TOYOTA ESINDUS VIRUMAAL

HAT-Auto AS

Narva tn 25, Rakvere

tel. 322 5528

www.hatauto.ee



Purtse kindluse a la carte'i kohviku hubane interjäär.

JOOSEP MARTINSON

# Purtse kindluses tegutseb üks Eesti paremaid söögikohti

Novembris avalikustati 69 Eesti parema restorani nimekirja, kuhu Ida-Viru söögikohtadest jõudis ainsana Purtse kindluse a la carte'i kohvik.

TEET KORSTEN

Eesti paremaid söögikohti valisid 30 eksperti (12 Eestist ja 18 välismaalt).

## Tihe sõel

Iga söögikohta hinnati eri aegadel mitu korda ja nii, et pooled hindajad olid kodumaalt ja pooled mujalt. Hindajad külastasid söögikohti ilma nende teadmata, otsustasid ise, mida tellida, ning tasusid ka arve ise.

Kohviku perenaine Sigrid Välbe räägib, kuidas alguses ei nimetatud end restoraniks.

“Restoran on midagi muud. Seal on etiketi- ja teenindamisnõuded, vormiriietus jm. Me ei julgenud end kohe alguses restoraniks nimetada ja nimetasimegi a la carte'i kohvikuks. Meil on ikkagi a la carte'i menüü ja kui tellimus esitatakse, hakkame seda värskest tegema; meil pole midagi ette tehtud. Sestap peab meie juurde tulles varuma aega. Suure tõenäosusega hakkab nüüd a la carte'i kohviku aeg läbi saama. Arvata võib, et järgmisest hooajast nimetame end siiski ümber restoraniks. Talve jooksul kõpitseme oma interjööri ja mõtleme ka vormiriietusele,” teeb perenaine nimetamise teema selgeks.

Kohvik avati 27. juunil 2014 ja söögikoht on suvehooajal olnud lahti iga päev, hooajaväliselt vaid laupäeviti ja pühapäeviti – lisaks ettetellimisel igal ajal. Perenaine ütleb, et kindluse asupaik ei võimalda paraku väljaspool hooaega iga päev uksi avada.

Kuidas saavutati lühikese ajaga tunnustust pälvinud tase? Välbe ütleb, et kohe idee alguses võeti eesmärgiks pääseda 50 Eesti parema restorani sekka.

“See oli sihipärane töö. Esimesel aastal vaevlesime eksistentsiaalses probleemides: üritasime kööki paika loksutada ja muud. Esimene suvi oli raske ja pingeline. Kõik oli meile uus, kuna ei mina ega mu kaasa Janner Eskor pole kumbki ku-

nagi toitlustamisega tegelnud – valdkond oli uus ja samamoodi turismiteema. Oli siht, et meid märgataks ka Eesti piires,” räägib naine, kes oli enne lapsepuhkusele jäämist hoopiski Eesti Energia Kaevandustes juhatuse assistent.

## Vaid kohalik tooraine

Mis on Purtse kindluse a la carte'i kohviku tulevused ja hitid? Kohe alguses võeti mudeliks modernne Eesti köök: aetakse n-ö Eesti asja ja kasutatakse võimalikult palju kohalikku toorainet. Näiteks pakutakse ainult Purtse kalameeste Soome lahest püütud hooajalist kala. Suvel küll varutakse siiga, räime, ahvenat ja lõhet. “Kuid kui see meil otsa saab, siis on otsas ja hulgilaost ei hakka me kala juurde ostma. Ainsana peame juurde ostma lõhet, kuna see on meil grupitoitlustuses.”

Suvel kasvatatakse kõiki aedvilju ja juurikaid ise ning varutakse muud kohalikku toorainet. “See teeb teenuse ka kallimaks. Väga tahaks tellida hulgilaost Poola vm toiduaineid, mis oleks odavam ja ka kasumlikum, aga me põhimõtteliselt seda ei tee. Üritame tõesti võimalikult palju kohalikku toorainet tarbida,” räägib Välbe, kes on ise nüüd ka kokaks õppinud. Tippkokaks, nagu selgub.

Veel arenguplaanidest: kevadel saab valmis pruulikoda ja valmistama hakatakse kindluse oma õlut. Tegu oleks esimese ametliku Ida-Viru käsitööõlle pruulikojaga.

“Pälvitud auga käib kaasas veel suurem töö: nüüd ei saa lippu enam alla lasta; jääb üle vaid kõrgemale tõsta,” ütleb õnnelik perenaine ja meenutab, et Eestis on tervelt 1300 söögikohta.

Ka Lääne-Virumaalt on ainult üks söögikoht 69 parema seas ja sealne tipptegija on Vihula mõisa köök.

Praegu võib olla olukord, kus Purtse gurmee-kohvikut tuntakse mujal paremini kui kodumaakonnas. On aeg sammud kindlusemüüride vahele seada.

KUKRUSE  
POLAARMÖIS

Kohit, kus unistused saavad alguse!



Mõis meelde jäävate sündmuste läbiviimiseks:

- ◆ suured stiilsed saalid (120-200)
- ◆ linnalähedane asukoht
- ◆ usaldusväärsed koostööpartnerid
- ◆ lahke pererahvas



Kukruse küla 20, Kohtla vald, Ida-Virumaa  
+372 5687 6503 [www.kukrusemois.ee](http://www.kukrusemois.ee)



**POOD KOHALIKU  
JA MAHEKAUBA  
SÕBRALE**

Köögivil, munad,  
liha- ja piimatooted,  
pagaritooted, mesi,  
maiustused, ökokaubad.

**Iga päev värske toidukaup!**

Keskväljak 7,  
Jõhvi, Estonia.  
Tel +372 524 1635.

Eestimaa talvepealinn

# Otepää

ning Valgamaa ootavad sind  
oma imeliste suusaradade,  
slaalominõlvade ning  
talviste tegevustega

Vaata lähemalt [www.otepaa.eu](http://www.otepaa.eu)  
[www.valgamaa.ee](http://www.valgamaa.ee)

## Jaauar

- \* 22.01 Eesti IV talveõlulupidu "Lumemaagia"
- \* 23.01 Euroopa MV talitriatlonis
- \* 31.01 Paju-Valga jooks

## Veebruar

- \* 6.02 Euroopa VII saunamaraton
- \* 6-7.02 Otepää talvine rahvasprint ja rahvaralli
- \* 21.02 44. Tartu maraton

## Detsember

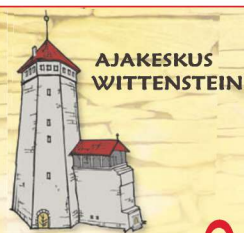
- \* 20.12 jõuluvana kokkutulek
- \* 22.12 talvepealinnas avamispidustused Jõulukontserdid Valgas, Tõrvas, Otepääl

Leia oma naeratus Otepäält ja Valgamaalt!



Otepää Turismiinfokeskus  
[www.otepaa.eu](http://www.otepaa.eu)  
tel. +372 766 1200  
[turism@otepaa.ee](mailto:turism@otepaa.ee)

Valga Külastuskeskus  
[www.valgamaa.ee](http://www.valgamaa.ee)  
tel. +372 766 1699  
[valga@visitestonia.com](http://valga@visitestonia.com)



## Magusad jõulud Wittensteini moodi

5.-22. detsembrini elab Eestimaa jõuluvana just nimelt Eestimaa südames, Paide Vallitornis. Tule maitse ja saa teada, kuidas maiustasid meie esivanemad erinevatel ajastutel!

Sind ootavad jõuluvana töökojad: kingituste varaslv, sepikoda, martsipani ja piparkookide valmistamise töökoda, laulu- ja mängukoda, jõuluvana TV, päkapikkude ja kommipaberite näitus, apteegi maiustustetuba. Vallimäel saame paitada elusaid lambaid ja nendega koos pilte teha.

Pakume magusaid jõulurännakuid lastele ja täiskasvanutele. Rännakutel kohtume lõbusate tegelastega Eestimaa ajaloost, laulame, tantsime ja mängime.

## Vallatud magusad jõulud – asutuse jõulupidu!

Teeme sel korral jõulupeo teistmoodi, magusalt ja vallatult!

Ajamasin viib meid ühest ajastust teise, kohtume ajalooliste isikutega, kes pakuvad meile eri ajastute joogi- ja maitseelamusi. Tantsime (ka laua peal) ja laulame, kaunistame elusalt piparkoogimeest, saame ülemusele talupoja kombel vitsa anda ja teha palju muud lõbusat.

Ajakeskuse viimasel korral elab Eestimaa jõuluvana, kelle seltsis saate maha pidada võimsa peo.

Lisainfo: [www.wittenstein.ee](http://www.wittenstein.ee)  
[sander@wittenstein.ee](mailto:sander@wittenstein.ee), tel 5554 3170



TONDIRABA  
JÄÄHALL

## UISUD ALLA!

Baltimaade suurim ja moodsaim jäähall pakub võimalust uisutada, korraldada jääpeona oma pere- või firmaüritus ning külastada vägevast kontsert- ja spordiprogrammi.

## JÕULUVAHEAJA SOODUSPAKKUMINE 19.12.15-10.01.2016

Uisulaenutus: 1€/h Pilet 4€/h lastele ja 6€/h täiskasvanutele

Vabajää aegu vaata: [www.tondirabaicehall.ee](http://www.tondirabaicehall.ee)

IDA VIRU üllatab!

### Purtse Kindlus

Purtse Mõis aastast 1421

A la carte kohvik, ekskursioonid, ühiselamised, võimalused seminarideks, sünnipäevade, pulmade ja muude sündmuste tähistamiseks.

Hooajalised perioodid avatud nädalalõppudel, ettevõtteilisel igal ajal, suvekuudel igapäevaseks.

Kaks kohvi ühe hinnaga 2=1

Purtse küla, Lõuganur vald, Ida-Virumaa  
+372 51 46774 [www.purtse.ee](http://www.purtse.ee)

IDA VIRU üllatab!

### Saka Mõis

pankanniku pärl!

Üks vähestest mõisakompleksidest Eestis, mis on täies ulatuses taastatud.

Majutus harrastemajas ja mõisahotellis, restoran, well-ness spa, seminarid.

Selle kupongiga restoranis a la carte menüü -10%

Palume laud eelbroneerida.

Saka mõis, Kohtla vald, Ida-Virumaa  
[www.saka.ee](http://www.saka.ee) +372 64900

IDA VIRU üllatab!

### Kukruse Polaarmõis

Püsiekspositsioon jutustab polaaruurijatest Eduard ja Robert von Tollist. Kontserdid, pulmad, ruumirent.

Kupongiga -50% giiditeenuselt 10 € asemel 5 €

[www.kukrusemõis.ee](http://www.kukrusemõis.ee)  
Kukruse küla, Kohtla vald.

kehtib kuni 30.12.2016

### MÕISAHOTELL

MÕISA HOTELL & SPA

SPA pilet -10 %

Kupong kehtib ainult piletile

[www.moisahotell.ee](http://www.moisahotell.ee)  
+372 333 1151

Gruusia trahter

### MIMINO

KUPONGIGA -10%

(05.12.2015-31.01.2016)

Lääne 1b, Jõhvi  
Tel. +372 33 75 750  
[info@mimino.ee](mailto:info@mimino.ee)

f GruusiaTrahterMimino

# Pasteedid, mis viivad keele alla!

Rakvere uus määrdepasteet on klassikaline maksapasteet, millele annab mõnusa maitse seamaks. Siidise struktuuri tõttu on pasteeti kerge leivale või saiale määrada. Uus küpsetatud maksapasteet röõsa koorega sisaldab aga lisaks seamaksale ka ehtsat röõska koort (4%), mis muudab võileiva- katte imeliselt kreemjaks. Pasteedi teeb unikaalseks ahjus küpsetamine, mis annab toote pinnale kauni kuldpruuni välimuse. Karbis pasteete on väga mugav tarbida ja kuna karbi saab uuesti sulgeda, püsib pasteet kauem värskelt. Rakvere – kõht täis Eesti moodi!

**Uus!**



## TALVEGRILL JA KÜPSETUSVALMIS LIHAD



Kikase lihameistrite poolt arendatud grilltooted ja küpsetusvalmis lihad on värsked, harjumuspäraselt puhta maitsega, meeldiva suutunnetusega ja kõrge kvaliteediga.

Rammu kalkuniliha

Blond kalkuniliha

Talvegrill kalkunilihas



Talvegrill broilerilihas



**Sobivad hästi pühadelauale!**

Tooted on saadaval Rimi, Konsumi, Maksimarket, Prisma kauplustes ning Tallinna ja Tartu Kaubamajas.

[www.kikas.ee](http://www.kikas.ee) [facebook.com/kikaseesti](https://facebook.com/kikaseesti)

**12.12.2015**  
**10.00-15.00**

# Virus Jõululaat

*Вируская Рождественская Ярмарка*

Käsitöö ja jõulukaup, puidu- ja metallitöötoad,  
töötab päkapiku juuksla, loterii  
jõulukaunistuste- ja pagari töötoad

*Товары ручной работы и рождественской тематики*

**Registreerimine:**  
**laat@ivkhk.ee**  
**Tel: +372 5679 4507**

**Kutse 13, Jõhvi** (peasissepääs Tammsaare tänava poolt)  
(вход со стороны ул. Таммсааре)

Algaval talvehooajal  
**Tuhamäe Hostelis**  
majutusele  
pühapäevast neljapäevani

**HINNAD**  
Soodustus ei kehti  
koollisaeagadel.  
**-15%**

Info ja broneerimine:  
[www.tuhamaehostel.com](http://www.tuhamaehostel.com),  
[info@tuhamaehostel.com](mailto:info@tuhamaehostel.com),  
tel +372 5557 5556.

Majutusotse  
suusatõstuki kõrval!

**Pakume mugavat majutust  
koos hommikusöögiga!**

**Kõikides**  
**AS VILDE**  
kauplustes

**detsembri**  
\* lõpuni \*

**INTEGREERITAVAD  
KODUMASINAD**

**-10%**

**Lõunastage meil –  
maitsev ja odav!**

Jõhvi keslinnas  
Tsentralli maa-aluses parklas

**BISTRO:**

- > supid alates **0,90 €**
- > praed alates **1,20 €**
- > garneering alates **0,70 €**
- > saiakesed **0,35 €**

E-R 8.30-16, L 9-15, P suletud.

Kupongi esitajale **kohv tasuta!**

**Ootame teid**  
renoveeritud  
Kohtla-Järve  
Kultuurikeskusesse

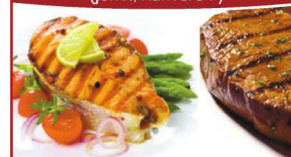
[www.kjkk.ee](http://www.kjkk.ee)

Kõige värskem info Facebooki lehel:  
[www.facebook.com/kultuurikeskus](https://www.facebook.com/kultuurikeskus)

Tel +372 336 6169.



**WIRONIA HOTELL  
& RESTORAN**  
(Jõhvi, Rakvere 7)



\* **Restoran** (kuni 50 kohta)  
\* **Pubi** (kuni 90 kohta)  
\* **Hotell** (22 numbrituba)  
\* **Kulinaaria**  
Vaata pakkumised  
<http://wironia.ee>

Tel 336 4200, 521 3754 [info@wironia.ee](mailto:info@wironia.ee)

# Atlantise UUDISED

35€

## PEREPILET ALATES

Atlantis H2O Aquapark väikelaste  
**LUSTI- JA MÄNGUALA**  
Alates detsember 2015



Atlantis  
H<sub>2</sub>O aquapark

[www.AQUAPARK.ee](http://www.AQUAPARK.ee)